

18 mars 2018

Att Förstå Det Som Övergår Allt Förstånd

Djupen av Jesu kärlek och makt

Årsmötespredikan i Betelkyrkan Jönåker

Ni skall då tillsammans med alla de heliga kunna förstå... [det som]...går långt utöver vad någon kan förstå. (Ef 3:18-19a)

Bibeltext

Därför böjer jag mina knän för Fadern, han från vilken allt vad Fader heter i himlen och på jorden har sitt namn. Jag ber att han i sin härlighets rikedom skall ge kraft och styrka åt er inre människa genom sin Ande, och att Kristus genom tron skall bo i era hjärtan och ni skall bli rotade och grundade i kärleken. Ni skall då tillsammans med alla de heliga kunna förstå bredden och längden och höjden och djupet och lära känna Kristi kärlek, som går långt utöver vad någon kan förstå. Så skall ni bli helt uppfyllda av all Guds fullhet. Han som förmår göra långt mer än allt vi ber om eller tänker, genom den kraft som mäktigt verkar i oss, honom tillhör äran i församlingen och i Kristus Jesus, genom alla släktled i evigheternas evighet, amen.

(Efesierbrevet 3:14-21)

Inledning

Andraé Crouch skrev i en sång för många år sedan följande ord:

Så stor är Jesu kärlek, man finner inga ord. Så obeskrivlig den nåd Han visat mot oss. Åh det är sant, Han älskar mig.

Crouchs sång tangerar innehållet i bibeltexten vi har läst, för den uttrycker förundran inför Jesu kärlek, och en längtan att förstå den kärlek som inte går att förstå med mänskligt förstånd. Paulus skriver dessa ord till kristna, pånyttfödda människor, men ändå så säger han saker till dem som får oss att förstå att det fanns brister i deras förståelse av Jesu kärlek.

Det finns saker i kristendomen som inte är tillgängligt för det mänskliga förståndet. Inte så att det är ologiskt eller irrationellt på något sätt, utan snarare att det finns ett djup i de enkla sanningarna om Jesu kärlek som inte är åtkomliga för mänskligt förstånd. Enda sättet att få del av dessa djup är att Guds Ande uppenbarar det för oss, som vi snart skall se. Och det som händer då, som vi också snart skall se, är att något faller på plats: en sista pusselbit trillar dit som gör vår kristna tro ”komplett”. Så många av oss har en tro på Gud, bekänner Jesus som Frälsare och har med det biljetten klar till himlen, enbart på grund av tro, men utöver det upplever vi vår kristendom som ganska torr och innehållslös. Vi har svårt att känna glädje i den, och Gud känns inte alls nära oss utan långt borta. Det är inte meningen, och vad som behövs då är att vi får konfronteras med Jesu kärlek, och på något sätt får förstå det som inte går att med förstånd förstå.

Det är var dagens bibeltext handlar om. Min rubrik idag är: *Att förstå det som övergår allt förstånd — djupen av Jesu kärlek och makt.* Jag vill, som vanligt, gå igenom texten steg för steg och försöka förklara den.

Predikan

1. ***Därför böjer jag mina knän*** för Fadern, han från vilket allt vad Fader heter i himlen och på jorden har sitt namn.

- 1.1. Varför böjer Paulus sina knän? Det kan man inte förstå om man inte läser hela Efesierbrevet fram till 3:14, för det innehåller nästan enbart lovprisning och mäktig proklamation av Guds storhet, Jesu försoningsverk, ja, hela evangeliet och dess innehåll, och det börjar så här: *Välsignad är vår Herre Jesu Kristi Gud och Fader, som i Kristus har välsignat oss med all den himmelska världens andliga välsignelse, liksom han innan världens grund blev lagd har utvalt oss i honom för att vi skulle vara heliga och fläckfria inför honom. I sin kärlek har han genom Jesus Kristus förutbestämt att vi skulle tas upp som hans barn, enligt sin vilja och sitt beslut, för att den härliga nåd som han har skänkt oss i den Älskade skall prisas. I honom är vi friköpta genom hans blod och har förlåtelse för våra synder på grund av den rika nåd som han har låtit flöda över oss, med all vishet och insikt. Han har låtit oss få veta sin viljas hemlighet, enligt det beslut som han hade fattat i Kristus, den plan som skulle genomföras när tiden var fullbordad: att i Kristus sammanfatta allt i himlen och på jorden. I honom har vi också fått vårt arv, förutbestämda till det av honom som utför allt efter sin vilja och sitt beslut, för att vi som har vårt hopp i Kristus skall prisa hans härlighet och ära. I honom har också ni,*

sedan ni hört det sanna budskapet, evangeliet om er frälsning, ja, i honom har också ni, sedan ni kommit till tro, tagit emot den utlovade helige Ande som ett sigill. Anden är en handpenning på vårt arv, att hans eget folk skall förlossas, för att hans härlighet skall prisas. (Ef 1:3-14) Och så fortsätter det genom hela brevet: lovsång över evangeliets storhet.

- 1.2. Paulus ber också för församlingen tidigare i brevet, precis efter inledningen: *Sedan jag hört om er tro i Herren Jesus och er kärlek till alla de heliga, upphör jag inte att tacka Gud för er när jag nämner er i mina böner. Jag ber att vår Herre Jesu Kristi Gud, härlighetens Fader, skall ge er vishetens och uppenbarelsens Ande, så att ni får en rätt kunskap om honom. Jag ber att era hjärtan skall upplysas, så att ni förstår vilket hopp han har kallat er till och hur rikt på härlighet hans arv är bland de heliga, och hur oerhört stor hans makt är i oss som tror, därför att hans väldiga kraft är verksam. Med denna kraft verkade han i Kristus, när han uppväckte honom från de döda och satte honom på sin högra sida i himlen, över alla furstar och väldigheter, makter och herradömen, ja, över alla namn som kan nämnas inte bara i denna tidsålder utan också i den kommande. Allt lade han under hans fötter, och honom som är huvud över allting gav han åt församlingen, som är hans kropp, fullheten av honom som uppfyller allt i alla. (Ef 1:15-23) Och så fortsätter det men ännu en lång utläggning över evangeliets storhet, bl a: *Ty av nåden är ni frälsta genom tron, inte av er själva, Guds gåva är det, inte på grund av gärningar, för att ingen ska kunna berömma sig (Ef 2:8-9).* Osv, osv, tills vi landar i 3:14 där Paulus ännu en gång skall be och säger att han böjer sina knän.*
- 1.3. Paulus säger redan i 3:1 att han skall böja sina knän, men hans bön avbryts av ännu en lång utläggning av Guds frälsningsplan och hur stor Guds nåd är då Gud tagit Paulus i sin tjänst som evangeliets tjänare.
- 1.4. Så varför böjer Paulus sina knän? Dels på grund av sin fascination inför evangeliet storhet, frälsningens rikedomar och Guds nåd, allt det där han redan har sagt, och därför brister han ut i denna bön och lovprisning¹.
- 1.5. Han kallas Gud för ”Fadern, han från vilket allt vad Fader heter i himlen och på jorden har sitt namn”. Det är en rätt viktig anmärkning. Sant faderskap har sitt ursprung i himlaljusens fader, hos vilken ingen växling sker mellan ljus och mörke. Och vi som är jordiska fäder har bara en förebild, vår Fader som är i himlarna.

¹ Rubriken för 3:14-21 i Svenska Folkbibeln 1998 är passande nog ”Bön och lovprisning”. Rubriker är annars inte alltid så lyckade som denna.

1.6. Men han böjer också sina knän därför att han vill be för församlingen att denna insikt i Guds nåd och Jesu kärlek skall bli deras. Han går ned på knä för att lovprisa Gud men också för att be för församlingen. Vad ber han om?

2. ***Jag ber att...***

2.1. *Han i sin härlighets rikedom ska ge kraft och styrka åt er inre människa genom sin Ande.* Det avgörande här är att Paulus ber om att Gud skall göra något så att församlingen i Efesus kan förstå djupet och vidden av Guds frälsningsplan och Jesu kärlek. Det går inte att förstå och omfatta med mänskliga resurser, det är enbart ett verk av Guds Ande som kan åstadkomma det. De resurser som behövs finns endast hos Gud, och därför ber Paulus att Gud, genom sin Ande, skall ösa av sin härlighets rikedomar över församlingen så att deras inre människa — den pånyttfödda människan² — skall få den kraft och styrka som den behöver. I oss själva är vi och förblir svaga, men den Ande som Gud vill låta bo i oss är inte svag, och det andliga liv Gud vill föda i oss gör oss inte svaga. Gud vill stärka våra inre människor genom sin Ande utifrån sina rikedomar som han har i sin härlighet.

2.2. *Och att Kristus genom tron skall bo i era hjärtan.* Varför ber Paulus om att Kristus genom tron ska bo i deras hjärtan? Hade de inte tro? Räknades de inte som kristna? Fanns inte Jesus redan i deras hjärtan? Jo, så var det förstås. Den grekiska texten är inte enkelt att översätta till svenska, men följande kan sägas: verbet *bo* betyder i grekiskan att *bosätta sig permanent*, och den verbform som används talar om att detta bosättande skett i förfluten tid och skall vara utan slut³. Paulus ber helt enkelt om att efesierna skall stanna kvar i den frälsning som de en gång tog emot, då Jesus flyttade in i deras hjärtan, så som han skriver på ett annat ställe: *Liksom ni tog emot Kristus Jesus som Herren, så lev i honom och låt er rotas och uppbyggas i honom och befästas i tron i enlighet med den undervisning ni fått, och överflöda i tacksägelse.* (Kol 2:6-7)

2.3. *Och ni skall bli rotade och grundade i kärleken.* Paulus ber här om att efesierna skall få ett nytt/förnyat förhållande till Jesu kärlek till dem, men på ett

² Att det är den pånyttfödda människan som avses är uppenbart av hela NT. Gud ger aldrig kraft och styrka åt den gamla människan, för att förbättra denne. Istället föder han oss på nytt och styrker sedan det nya så att det blir alltmer dominerande, så att vi formas efter Sonens avbild.

³ Verbet *katoikeo* står i aktiv aorist infinitiv.

sätt att den processen inte behöver upprepas (vilket också framgår av grekiskas verbformer för *bli rotade* och *grundade*⁴):

2.3.1. Rotade (grek *rhizoo*) handlar om att stabilisera något genom att det skjuter rötter i underlaget

2.3.2. Grundade (grek *themelioo*) handlar om att lägga en grund, stabilisera, resa upp

2.4. Exempel: en missionär vid namn Paul Washer berättade att när han var ganska ny i tron, kollapsade han efter en lång tids arbete i trappan på väg till sitt rum. Han hade arbetat så hårt för evangeliet och skämdes så över att han inte orkade mer. Han bad till Gud: ”Jag vill inte gå förlorad, men jag skäms så över att jag inte orkar mer att jag inte vill komma till himlen heller. Kan du bara placera mig nån annanstans?” Då, i ett ögonblick, uppfylldes han av en visshet att han var djupt älskad, och att denna kärlek inte förändras beroende på någonting han gör eller inte gör. Han fick uppleva att han fick bli rotad och grundad i Jesu kärlek. Vinner man hela världen för Gud, är man inte mer älskad, misslyckas man med allt, är man inte mindre älskad för det. Detta förändrade Pauls liv. Så ville också Paulus att efesierna skulle få det: vara rotade och grundade i kärleken.

3. **Ni ska då...**När Paulus nu har bett för församlingen, har han bett om ett antal saker. När Gud så svarar på de bönerna⁵ så beskriver Paulus hur bönesvaren kommer att se ut, som följer:

3.1. *Tillsammans med alla de heliga* — eftersom förbönen är för församlingen är det naturligt att bönesvaret också mottages kollektivt. Men det finns större djup än så: detta gäller *alla heliga tillsammans*. En rätt förståelse av Jesu kärlek kan aldrig vinnas utanför församlingen, för det är i och genom församlingen som denna kärlek skall förkunnas, tas emot och förstås. Därför är det en stor brist för många kristna som lever utan en levande andlig gemenskap: utan bröderna kan ingen fullt ut omfatta Guds stora kärlek till oss i Jesus Kristus. *Vi vet att vi övergått från döden till livet, för vi älskar bröderna* (1 Joh 3:14).

⁴ Verben i denna sats står i perfekt passiv particip, vilket indikerar att något blir utfört på objektet av någon annan och att resultatet blir en permanent egenskap hos objektet.

⁵ Paulus är ödmjuk och tar inte Guds bönesvar för givet. Detta syns i grundtexten där ”ni skall då” står i subjunktiv, vilket indikerar att det finns en potential för bönesvar. Detta harmonierar med att Paulus ber i 3:14 om att Guds Ande skall göra något med efesierna.

3.2. *Kunna förstå bredden och längden och höjden och djupet.* Här utsträcker aposteln Jesu kärlek till fyra dimensioner, ungefär som man sjöng i den gamla sången *Jesu kärlek är så underbar*, och säger att församlingen ska förstå den. I grundtexten används starkare ord än endast ”förstå”, för där står att församlingen skall *lägga beslag på*, en gång för alla få insikt i Jesu kärlek och behålla den såsom sig egendom. Min morfar tyckte en gång jag skulle fråga någon professor på universitetet där jag jobbade för flera år sedan hur det kunde komma sig att Guds kärlek har fler dimensioner än de tre rumsdimensionerna. Jag har funderat själv på det, och landat i att de tre rumsdimensionerna visar att det inte finns någon plats vi kan gå där Jesu kärlek inte är närvarande, precis som den gamla söndagsskolesången säger. Den fjärde dimensionen, djupet, handlar om kärlekens oändliga djup, dess översvallande kvalité. Bild: en termometer kan placeras varsomhelst i rummet för att mäta temperaturen i en given punkt. Om vi kunde tillverka en mätare för Jesu kärlek skulle vi överallt där vi placerade den upptäcka att dess kärlek överskred vad mätaren kunde visa. Som den gamla sången säger: *Det finns djup i Herrens godhet, och dess gränser ingen ser* (SGT 285).

3.3. *Och lära känna Kristi kärlek, som går långt utöver vad någon kan förstå.* Den sista delen av beskrivningen av bönesvaret sammanfattar huvudpunkten i att förstå det som inte går att förstå. De skall förstå Guds kärleks fyra dimensioner, trots att detta inte går att förstå. I grundtexten står det att detta övergår *all kunskap*, och slutsatsen är att det måste uppenbaras av Guds Ande. Sammanfattningsvis så ber Paulus för församlingen att Guds Ande skall uppenbara djupen i Jesu kärlek för dem, göra dem rotade och grundade i denna kärlek, så att de lär känna den kärlek och faktiskt i någon mening kan förstå det som inte går att förstå. När detta sker, händer något mycket betydelsefullt, se nedan.

4. ***Så skall ni bli helt uppfyllda av all Guds fullhet.*** När bönesvaret kommer och församlingen får förstå bredden, längden, höjden och djupet av Jesu kärlek och blir fast rotade och grundade i den, sker det som är förunderligt: då blir de uppfyllda av all Guds fullhet⁶. Vad betyder det?

4.1. För det första är det förmodligen en syftning på Jesus Kristus. Han beskrivs som Kol 1:19, 2:9 som den i vilken den gudomliga fullheten bor.

⁶ Paulus är återigen ödmjuk och skriver verbet i subjunktiv, dvs att detta sker beror på Gud.

Och när församlingen uppfylls av fullheten handlar det alltså om att församlingen blir helt intagen av Jesus Kristus och hans kärlek. Johannes skriver i sitt evangelium: *Av hans fullhet har vi alla fått, nåd och åter nåd* (Joh 1:16).

4.2. Ordet fullhet (grek *pleroma*) syftar också på att något blir komplett, fullständigt. Här är det min övertygelse att Paulus menar att för både församlingen och individuella kristna så leder det att man genom Guds Ande lär känna Kristi kärlek på ett sätt som övergår allt förstånd till att något blir komplett, något läggs på plats, den kanske allra viktigaste pusselbiten till ett riktigt kristet liv faller på plats och det skapas en helhetsbild som tål alla påfrestningar livet innehåller. Här finns en djup hemlighet förborgad som varje kristen och varje kristen församling behöver upptäcka, och den hemligheten är att upptäcka hur djupt älskad man är av Jesus Kristus, så djupt älskad att Han var villig att gå till korset för att vi skulle få vår synd förlåten. Detta är en sak att veta intellektuellt, men det är en annan sak att *lära känna Kristi kärlek och förstå bredden och längden och höjden och djupet*.

5. ***Han som förmår*** göra långt mer än allt vi ber om eller tänker, genom den kraft som mäktigt verkar i oss. Något mer vi upptäcker när vi får tag i Jesu Kristi kärlek och inser hur djupt älskade vi är, är att vi upptäcker att Gud är en bönhörande Gud vars öron är ständigt vända till sina barns böner. Men inte bara det: vi upptäcker att Gud kan göra långt mer än vi ens kan bedja eller tänka.

5.1. På samma sätt som det är omöjligt att med sitt förstånd omfatta Jesu kärlek om det inte uppenbaras genom Anden, så går det inte att förstå eller omfatta vad Gud kan göra som svar på sin församlings böner.

5.2. Detta skall driva oss att frimodigt be Gud om vad som helst, men också överlämna åt Gud att göra helt i enlighet med sin vilja i alla situationer. Han behöver inte veta från oss hur han skall lösa problem vi ställs inför. Istället gör han långt mer än vi ens kan bedja eller tänka.

5.3. Och han vill göra det genom den kraft som mäktigt verkar i oss. Inte så att kraften är begränsad till vårt inre, men det är samma kraft som verkar i oss och som Gud verkar i för att ge bönesvar liksom det var samma kraft som verkade i Kristus när Gud uppväckte honom från de döda (Ef 1:20).

6. **Honom tillhör äran** i församlingen och i Kristus Jesus, genom alla släktled i evigheternas evighet, amen.
- 6.1. Vi såg hur texten började med att Paulus böjde sina knän inför Fadern därför att han lovsjunger Gud för evangeliets storhet och Guds underbara nåd. Texten slutar likadant: lovprisning!
- 6.2. Får vi nåd att uppleva det som Paulus ber om för församlingen i Efesus så finns det bara en reaktion som är den rätta: Honom tillhör äran!
- 6.3. Notera att det står *i församlingen och i Kristus Jesus*. På grund av Jesu stora kärlek är det ingen annan än Gud Fadern som skall äras i församlingen, och det gör vi genom att ge Hans Son äran och älska Honom.

Avslutning

Hur var den där sången nu då? Här följer den i sin helhet:

Så stor är Jesu kärlek, man finner inga ord. Så obeskrivlig den nåd Han visat mot oss. Åh det är sant, Han älskar mig

1. Vad hade hänt om Jesus inte älskat. Vad hade hänt utan Hans nåd? Vad hade hänt om Jesus inte offrade sitt liv. Åh det är sant, Han älskar mig

2. Han kom från glädjen hos sin Fader. Tog plats i dystra människorader. För att visa sin kärlekmakt, Han offrade sitt liv. Åh det är sant, Han älskar mig

Text & musik: Andraé Crouch

Svensk text: Pelle Karlsson

På engelska framkommer ännu mer av låtskrivarens förundran över Jesu kärlek:

I don't know why Jesus loved me

I don't know why He cared

I don't know why He sacrificed His life

Oh, but I'm glad, so glad He did

He left His mighty throne in glory

To bring to us redemption's story

Then He died but He rose again

Oh, but I'm glad, so glad He did

He left His might

Oh, but I'm glad, I'm glad He did.
So glad He did
I'm glad He did
Where would I be if Jesus didn't love me?
Where would I be if Jesus didn't care?
Where would I be if He hadn't sacrificed His life
Oh, but I'm glad, so glad He did
I don't know why Jesus loved me (oh I don't know why)
I don't know why He cared (oh I don't know why)
I don't know why He sacrificed His life
Oh, but I'm glad (so glad), so glad He did
Oh, but I'm glad (so glad), so glad He did